

Theater Teater

“Ik wil niet meer wakker liggen over reproduceerbaarheid. Nooit meer.”

*Elk begin heeft een einde. Theater Teater draait de chronologie liever om.
Pas na het bochtenwerk worden de verbanden duidelijk.
Een gesprek met Pol Dehert en Jappe Claes.*

Het Mechelse gezelschap Theater Teater bestaat zeven jaar. Vijf jaar lang vond het toen nog niet gesubsidieerde ensemble onderdak in de Usine à Vapeur en verraste daar met voorstellingen als *Wanja Wanja* en *Met vuur spelen*. Een jaar was Theater Teater op de dool totdat een onderkomen gevonden werd in de omgebouwde seksbioscoop in de Begijnenstraat. Theater Teater is intussen een professioneel gezelschap. De artistieke leiding is in handen van Jappe

Claes, bezieler van het eerste uur, en Pol Dehert, sinds vorig jaart terug uit Groningen, is er dramaturg.

Kamers, de eerste productie van Theater Teater, was een montage met teksten van Valentin en Pinter. Met *Voorstelling* (naar Valentin) en *The Lover* (van Pinter) tijdens het voorbije seizoen bleven de Mechelaars aardig dicht in de buurt. In het beleidsplan dat Theater Teater bij de aanvang van zijn eerste professioneel seizoen

bekendmaakte, staan wel meer namen van oude bekenden. Jappe Claes: “We willen regelmatig teksten van Tsjechov en Pinter spelen. Hun teksten fascineren ons telkens opnieuw. Om twee redenen. Ze draaien om wat Büchner in één lijn samenvatte als: ‘De mens is een afgrond. Het duizelt je voor de ogen als je er in kijkt.’ Bovendien zijn dergelijke teksten open kunstwerken. Ze zijn transparant en geven je als theatermakerde ruimte.”

Het valt Pol Dehert en Jappe Claes vooralsnog makkelijker hun teatervoorkeuren te definiëren vanuit een negatie. Geen van beiden voelde ooit iets voor psychologisch-mimetisch theater of voor illusiescheppend naturalisme. Het duo gaat bij voorkeur op zoek naar teksten die verplichten nieuwe vormen te bedenken. Pol Dehert: “We leggen geen methode vast die we vervolgens vier jaar hanteren. Dan werk je toch weer in de richting van stijlconcepten. Ik denk dat die tijd voorbij is. Wie kan in een tijd die geen stijl heeft, iets zinnigs bedoelen met het woord stijlconcept? Dat is een laf reddingsmiddel om het publiek een beetje boven water te houden.”

Bevroren hersenen

De zoektocht naar dwingend tekstmateriaal leverde *Toen er paniek uitbrak in het kollektieve onderbewustzijn* van Kristina Lugn op als seizoenopener. Met de kilheid van bevroren hersenen registreert Lugn hoe de onverstoorbare tiran Harald heerst over een hem omringend peloton zwakkelingen: een heel instituut psychisch gestoorden, en verder een waanzinnige vrouw, een schotelvod van een professor in de orale chirurgie, een seut met een onderbeet en een stel kinderen.

Harald (Jappe Claes): “Ik ben niet goed bij mijn hoofd. Ik ben net een tank. Ik storm als een Ardenner paard door het collectieve onderbewustzijn. En dat doet mij goed. Ik moet mij zo goed mogelijk tegen mijn gevoelens proberen te verdedigen.” En dat kun je natuurlijk best door zelf zo snel mogelijk in de aanval te trekken.

Jappe Claes: “Ik denk dat Lugn ongeveer begint waar Norén stopt. Ze peilt meer naar het merg. Haar teksten werken ontregelender. Ze zijn minder psychologisch en veel poëtischer.” Pol Dehert: “Lugn blijft als Scandinavische bij dezelfde thema’s hangen als Norén, maar ze gaat rücksichtslos veel verder. Met dit soort tekst weet je als teatermaker niet waar je uitkomt.”

Haralds megalomanie bereikt een hoogtepunt als hij een aantal persoonlijke overpeinzingen inspreekt op dictafoon, stuk voor stuk goed voor de onsterfelijkheid. De extase waar hij naar toe evolueert krijgt nog wat onderlijning door aanzwellende beatmuziek. Deze buiten de oevers tredende emoties contrasteren met de bange ingekeerdheid van de kinderen. Tussen de scènes door lopen ze als angsthaasjes over een vluchtpad van uitgestrooide bladeren. Hun revolutie krijgt eerst gestalte in versjes, later in

Carina Van der Sande,
The Lover / Marc Peeters